

Quicksan flora en fauna Overgeul ong. te Mechelen

Quickscan flora en fauna Overgeul ong. te Mechelen

Colofon

Rapportnummer : 21R019

Versie : concept

Datum : 16 april 2021

Projectnummer : P331

Opdrachtgever : Aelmans ROM

Contactpersoon : Dhr. A. Sauren

Auteur : Ing. M.C. Bonder

Wijze van citeren : Bonder, M.C. (2021). *Quickscan flora en fauna Overgeul ong. te Mechelen*. Maastricht, Nederland: Ecoplanning.

© Copyright 2021 Ecoplanning, Maastricht

Ecoplanning

Kasteel Aldengoorstraat 7b

6222 WH Maastricht

Tel : +31 (0)6 1088 5330

www.eco-planning.nl

Niets uit voorliggend rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Ecoplanning.

Ecoplanning past de protocollen toe welke zijn opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Door het toepassen van deze protocollen voldoet voorliggend onderzoek en advies aan de Wet natuurbescherming.

Ecoplanning accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt welke afwijken van het advies zoals omschreven in voorliggend rapport.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar is het noodzakelijk opnieuw het project te toetsen aan de dan geldende wetgeving.

INHOUD

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Beschrijving plangebied en beoogde ingreep.....	6
2.1	Beschrijving plangebied	6
2.2	De ingreep.....	7
3	Onderzoeksmethode	8
3.1	Aanpak onderzoek.....	8
3.1.1	Algemeen	8
3.1.2	Literatuuronderzoek	8
3.1.3	Veldonderzoek.....	9
4	Resultaten en Toets Wet natuurbescherming	10
4.1	Inleiding.....	10
4.2	Literatuur	10
4.3	Grondgebonden zoogdieren	12
4.3.1	Algemeen	12
4.3.2	Aanwezigheid in plangebied.....	12
4.3.3	Toets Wet natuurbescherming	12
4.4	Vleermuizen	12
4.4.1	Algemeen	12
4.4.2	Aanwezigheid in plangebied.....	13
4.4.3	Toets Wet natuurbescherming	14
4.5	Broedvogels	14
4.5.1	Algemeen	14
4.5.2	Aanwezigheid in het plangebied.....	14
4.5.3	Toets Wet natuurbescherming	15
4.6	Herpetofauna.....	15
4.6.1	Algemeen	15
4.6.2	Aanwezigheid in het plangebied.....	15
4.6.3	Toets Wet natuurbescherming	16
4.7	Vissen	16
4.7.1	Algemeen	16
4.7.2	Aanwezigheid in plangebied.....	16
4.7.3	Toets Wet natuurbescherming	16
4.8	Ongewervelden	16
4.8.1	Algemeen	16

4.8.2	Aanwezigheid in plangebied.....	16
4.8.3	Toets Wet natuurbescherming	16
4.9	Planten.....	17
4.9.1	Algemeen	17
4.9.2	Aanwezigheid in plangebied.....	17
4.9.3	Toets Wet natuurbescherming	17
5	Conclusie en vervolgtraject	18
5.1	Conclusie	18
5.2	Vervolgtraject	19
5.2.1	Nader onderzoek	19
5.2.2	Aanvraag ontheffing.....	19
6	Literatuur	20
7	Bijlage 1 Kader Wet natuurbescherming.....	21
7.1	Onderdeel soortenbescherming landelijk.....	21
7.1.1	Algemeen	21
7.1.2	Vogelrichtlijn	21
7.1.3	Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I	21
7.1.4	Nationaal beschermde soorten.....	22
7.1.5	Wettelijke belangen.....	22
7.2	Onderdeel soortenbescherming Limburgse invulling	22

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In opdracht van Aelmans ROM heeft Ecoplanning een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van de renovatie van de vakwerkschuur ter plaatse van Overgeul ong. te Mechelen.

Het doel van voorliggende quickscan is het inzichtelijk maken van de actuele en potentiële aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten in het plangebied. De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij relevant:

- Zijn er (potentiële) groei-, rust- en voortplantingslocaties van flora en fauna aanwezig in het plangebied die beschermd zijn zoals is weergegeven in bijlage 1?
- Wat is het effect van de werkzaamheden aan de vakwerkschuur op deze (potentiële) groei-, rust- en voortplantingslocaties en is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1, 3.5 en/of 3.10 uitgesloten?
- Voor welke soorten is een aanvullend onderzoek en/of een ontheffing nodig?

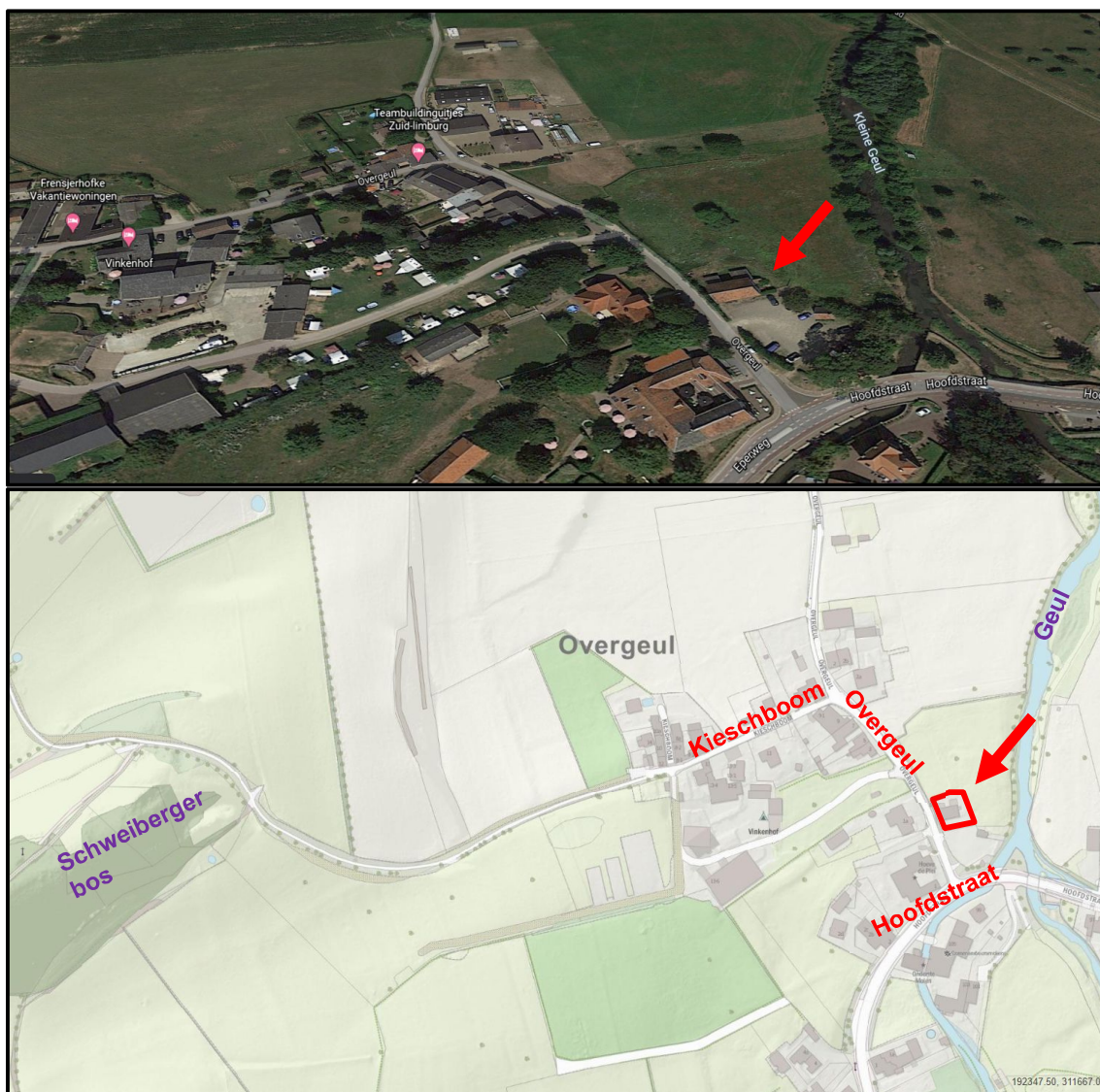
1.2 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied, het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoeksopzet van de quickscan. De onderzoeksresultaten van het veldbezoek en de toetsing van de werkzaamheden aan de Wnb wordt beschreven in hoofdstuk 4. Tot slot volgt in hoofdstuk 5 de conclusie en de beantwoording van de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in par. 1.1. In hoofdstuk 6 en in de bijlage vindt u de literatuur en het wettelijk kader.

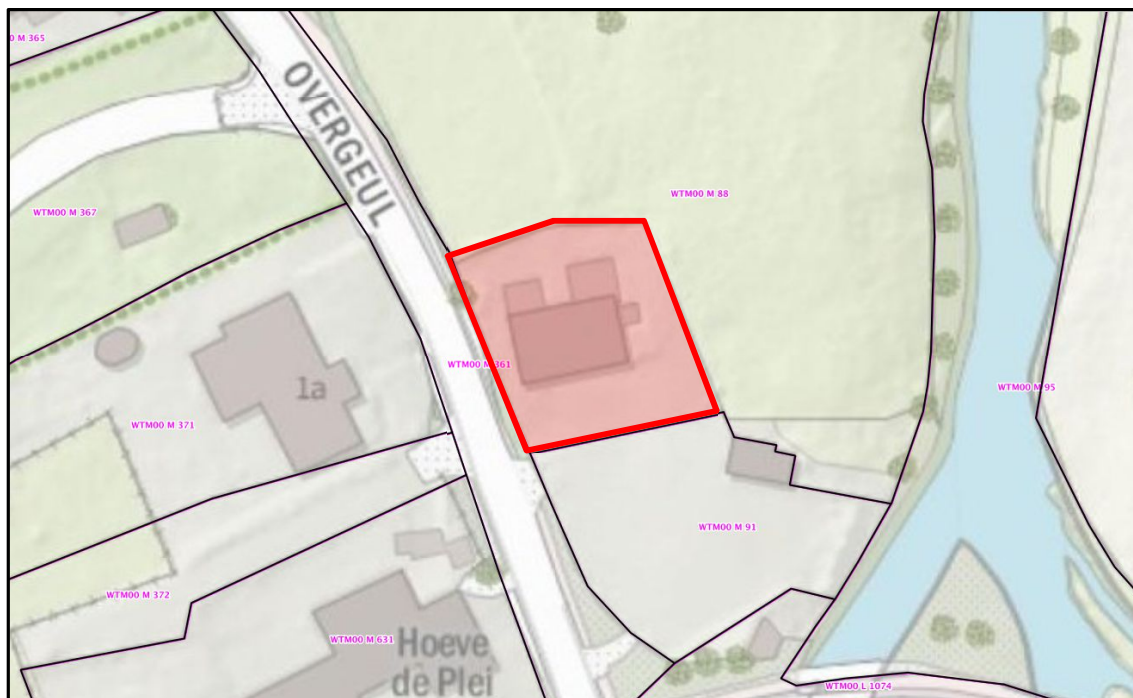
2 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN BEOOGDE INGREEP

2.1 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied bevindt zich in het westelijke deel van Mechelen aan de weg Overgeul (figuur 2.1). Het bestaat uit een monumentale vakwerkschuur. Deze heeft een dak bedekt met dakpannen op een houten dakbeschoot/dakplaten. De dakpannen liggen niet strak op het dak waardoor er zich ruimte tussen het dak en de dakpannen bevindt. Het dak wordt aan de bovenzijde bekleed met een nokplaat en aan de zijkanten met dakgoten en een boeiboord. Twee gevels zijn aan de bovenzijde ter hoogte van het dak bekleed met dakpannen met ruimtes tussen de muur en soms ontbreken hier dakpannen.

Figuur 2.1 locatie van het plangebied binnen het rood gemarkeerde gebied en enkele in voorliggend rapport gebruikte toponiemen.

Figuur 2.2 begrenzing van het plangebied binnen het rood gemarkeerde gebied.

Figuur 2.3 weergave van de te renoveren vakwerkschuur.

2.2 DE INGREEP

De initiatiefnemer gaat het dak renoveren waarbij de dakpannen tijdelijk worden verwijderd, aanpassingen aan het dak worden uitgevoerd en vervolgens worden de dakpannen weer terug geplaatst. De drie bergruimtes tegen de zijgevels aan worden verwijderd danwel vernieuwd. De deuren worden vernieuwd. Binnenpands worden de vloeren vernieuwd, het dak, vloer en muren geïsoleerd.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 AANPAK ONDERZOEK

3.1.1 ALGEMEEN

De quickscan flora en fauna betreft een vooronderzoek waarbij wordt onderzocht of er sprake is van negatieve effecten op flora en fauna beschermd zoals is weergegeven in bijlage 1 en er sprake kan zijn van een overtreding met de Wnb als gevolg van het voornemen. Dit wordt bepaald aan de hand van habitatgeschiktheid, beschikbare gegevens en aard van de ingreep.

De quickscan is uitgevoerd middels het verrichten van één veldbezoek en een bureauonderzoek waarbij op basis van 'expert judgement' is bepaald welke beschermde flora en fauna het plangebied benut als functioneel leefgebied dat kan bestaan uit groeiplaatsen, rustplaatsen, voortplantingsplaatsen, frequent gebruikt foerageergebied of frequent gebruikte verbinding-/vliegroutes. De aanwezigheid van functioneel leefgebied hoeft niet persé te betekenen dat er sprake is van een overtreding met de Wet natuurbescherming, dit is afhankelijk van de aard van de werkzaamheden en het beschermingsregime van de soort.

3.1.2 LITERATUURONDERZOEK

Op 7 april 2021 zijn verspreidingsgegevens van flora en fauna opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2011-2021. Dit betreffen waarnemingen in het plangebied en in de omgeving hiervan; hieronder wordt verstaan waarnemingen binnen een straal van 500 meter. De NDFF is een databank welke gevalideerde informatie geeft over flora en fauna. De NDFF bundelt ruim 100 databanken van onder andere FLORON, RAVON, SOVON, De Vlinderstichting, De Zoogdierenvereniging etc., maar ook ter voorbereiding van het veldbezoek (par. 3.1.3).

M.b.t verspreidingsgegevens is alleen de NDFF gebruikt, omdat deze literatuurbron voldoende gedetailleerd is. Als achtergrondinformatie (globale verspreiding en habitat) is gebruik gemaakt van:

- Avifauna van Limburg (*Hustings et al, 2006*);
- Reptielen en amfibieën van Limburg Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008 (*van Buggenum et al, 2009*);
- Zoogdieren van Limburg Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007 (*Huizenga, C. et al., 2010*);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. (Broekhuizen, S., K. et al, 2016).

Aan de hand van deze literatuurbronnen is bekeken welke soorten in het plangebied kunnen worden waargenomen. Hierdoor kan het veldbezoek efficiënter worden uitgevoerd.

3.1.3 VELDONDERZOEK

De heer ing. M.C. Bonder heeft namens Ecoplanning op 8 april 2021 een veldbezoek aan het plangebied gebracht. Op basis van de aanwezige biotopen en kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde soorten is tijdens het veldbezoek bepaald of het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer daarvan verwacht kan worden en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is. Gedurende dit veldbezoek is ook gelet op de actuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna en aanwezigheidssporen zoals:

- prenten
- latrines
- aanwezigheid individuen
- (oude) nesten
- burchten en holen
- braakballen
- knaagsporen
- vraatresten

Op het moment dat een veldbezoek wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten waarneembaar. Zo zijn vleermuizen, uilen en marterachtigen voornamelijk nachtactief. Vogels zoals zwaluwen en enkele roofvogelsoorten zijn alleen in een bepaalde periode van het jaar aanwezig. Veel planten zijn herkenbaar in slechts een deel van het jaar. De aanwezigheid van beschermde flora en fauna wordt daarom mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt habitat.

4 RESULTATEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING

4.1 INLEIDING

In de navolgende paragrafen zijn de bevindingen per soortengroep toegelicht. Alleen in Limburg Niet-vrijgestelde nationale soorten, Europees beschermde soorten en vogelsoorten waarvan de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) in Limburg het gehele jaar door zijn beschermd (zie bijlage 1), worden behandeld. Tijdens het veldbezoek van 8 april 2021 was sprake van gunstige weersomstandigheden (droog weer) en is de buitenzijde van het pand bekeken op aanwezigheidssporen van flora en fauna.

4.2 LITERATUUR

Een overzicht van uit de NDFF bekende beschermde soorten in het plangebied en in een straal van 500 meter rondom het plangebied, is weergegeven in schema 4.1. Aanwezigheid van in de genoemde schema weergegeven soorten in het plangebied of binnen de invloedssfeer daarvan kan niet op voorhand worden uitgesloten. In bepaalde gevallen geldt dit ook voor beschermde soorten die niet in deze schema genoemd zijn, zoals waarvan in het plangebied geschikt habitat aanwezig is en het plangebied binnen de regionale verspreiding van de betreffende soort valt.

Nederlandse naam	Wnb	Nest cat.	Aard waarneming
Grondgebonden zoogdieren			
Bever	HR		Geul
Das	A		Kieschboom Mechelen een hol
Eekhoorn*	A		Diverse locaties in Mechelen
Hazelmuis	HR		Schweibergerbos
Steenmarter*	A		Hoek Overgeul - Hoofdstraat
Wilde kat	HR		Schweibergerbos
Wild zwijn	A		Schweibergerbos
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR		Diverse locaties in Mechelen
Gewone grootoorvleermuis	HR		Kieschboom Mechelen
Grijze grootoorvleermuis	HR		Kerk Mechelen
Ingekorven vleermuis	HR		Kieschboom Mechelen
Laatvlieger	HR		Kieschboom Mechelen
Ruige dwergvleermuis	HR		Kieschboom Mechelen
Broedvogels met jaarrond beschermd nest			
Boomvalk	VR	2	Roepend in beplanting langs Geul
Bosuil	VR	2	Schweibergerbos
Gierzwaluw	VR	2	Diverse locaties in Mechelen
Grote gele kwikstaart	VR	2	Broedvogel onder brug Geul
Huismus	VR	2	Kieschboom Mechelen
Kerkuil	VR	1	Kieschboom Mechelen
Roek	VR	1	Foeragerend in Mechelen
Steenuil	VR	1	Kieschboom Mechelen
Torenvalk	VR	3	Diverse locaties in Mechelen
Herpetofauna			
Alpenwatersalamander	A		Kieschboom Mechelen
Hazelworm	A		Onderste Molen Mechelen
Vroedmeesterpad	HR		Kieschboom Mechelen
Vissen			
Beekdonderpad	A		Geul
Beekprik	A		Geul
Elrits	A		Geul
Ongewervelden			
Bosbeekjuffer	A		Schweibergerbos
Sleedoornpage	A		Kieschboom Mechelen
Planten			
Grote leeuwenklauw	A		Schweibergerbos
Muurbloem	A		Op muur Hoofdstraat Mechelen
Schubvaren	A		Op muur Kieschboom Mechelen

Schema 4.1: Overzicht van beschermde soorten in het plangebied en in haar omgeving. De gegevens zijn afkomstig uit de NDFF (laatste 10 jaar, binnen 500 meter van de ingreeplocatie).

- WNB = Soort is opgenomen in de Wet natuurbescherming
- VR = Vogelrichtlijn.
- HR = Habitatrichtlijn.
- A = Andere beschermde soort.
- * = Vrijgesteld in een bepaalde periode (bijlage 1, schema 7.2)
- Nest Cat. = categorie vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (bijlage 1, schema 7.1).

4.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

4.3.1 ALGEMEEN

Uit de NDFF blijkt dat er waarnemingen zijn van bever, das, eekhoorn, hazelmuis, steenmarter, wilde kat en wild zwijn in de omgeving van het plangebied (zie schema 4.1). Voor de steenmarter geldt in Limburg een vrijstelling in de periode 15 augustus - februari en voor de eekhoorn is dit in de periodes maart- april en juli tot en met november.

4.3.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Het plangebied bestaande uit een gebouw (zie figuur 2.1) biedt geen habitat aan bever, das, eekhoorn, hazelmuis, wilde kat en wild zwijn. De aanwezigheid in het plangebied van deze diersoorten kan op voorhand worden uitgesloten.

In gebouwen kunnen steenmarters haar leefgebied hebben. In het plangebied is de vakwerkschuur van buitenaf toegankelijk voor de steenmarter; er zijn meerdere gaten, onderbrekingen en dergelijke aanwezig. De aanwezigheid in het plangebied van de steenmarter kan nog niet op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied biedt geen habitat aan: edelhert (grote bosgebieden); eikelmuis (Savelsbos); noordse woelmuis (West Nederland), veldspitsmuis (Zeeland, Twente en Oost Drenthe); waterspitsmuis (beken en kanalen met moerasvegetatie) en wolf (Veluwe).

4.3.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Door de renovatie treden negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de steenmarter. Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van deze soort wordt niet overtreden, indien de werkzaamheden plaats vinden gedurende de vrijstellingsperiode van de soort in de periode 15 augustus - februari. Een vervolgonderzoek is in dat geval niet nodig.

Gezien de verspreiding van de betreffende soorten en het aanwezige habitat in het plangebied worden verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien bever, das, edelhert, eekhoorn, eikelmuis, hazelmuis, noordse woelmuis, otter, veldspitsmuis, waterspitsmuis, wilde kat, wild zwijn en wolf niet overtreden. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

4.4 VLEERMUIZEN

4.4.1 ALGEMEEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die 's nachts aan de hand van echolocatie hun positie bepalen, maar in de schemering soms hun positie bepalen op basis van zicht. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden onderverdeeld in gebouwen bewonende soorten (zoals gewone dwergvleermuis, ingekorven vleermuis en laatvlieger) en in bomen bewonende soorten (zoals rosse vleermuis en watervleermuis). Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken, zoals ruige dwergvleermuis en beide grootvleermuissoorten. Een aantal soorten overwintert in bunkers, mergelgangen en

vleermuiskelders. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (tussen dakpannen en dakbeschot, in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of in bomen (in holten of achter de bast). Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn). Uit de NDFF blijkt de aanwezigheid van gewone dwergvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de omgeving van het plangebied (zie schema 4.1).

4.4.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Achter de dakpannen, tussen het dakbeschot/dakplaat en dakpannen en achter boeiboorden (zie figuur 4.1) bevinden zich ruimtes waarin de vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis hun verblijf kunnen hebben. Het kan niet op voorhand worden uitgesloten dat er functioneel leefgebied van deze soorten in het plangebied aanwezig is ter plaatse van de genoemde locaties.

De ingekorven vleermuis gebruikt zolders van kerken, abdijen en kloosters als verblijfplaats. Dit habitat is niet aanwezig in het plangebied.

De grijze grootoorvleermuis komt vrijwel alleen voor op kerkzolders. Op voorhand kan gesteld worden dat er geen functioneel leefgebied van deze soort in het plangebied aanwezig is.

Figuur 4.1 Weergave locaties met gele pijl waar potentiële verblijfplaatsen vleermuizen aanwezig zijn ter plaatse van onderbrekende dakpannen, scheef liggende dakpannen en onder boeiboorden.

4.4.3 *TOETS WET NATUURBESCHERMING*

De werkzaamheden zullen mogelijk leiden tot negatieve effecten op het functioneel leefgebied van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis waarbij verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van deze soorten mogelijk worden overtreden. Een nader onderzoek naar vleermuizen is nodig.

Dit geldt vanwege de afwezigheid van bomen niet voor in bomen bewonende vleermuizen.

4.5 **BROEDVOGELS**

4.5.1 *ALGEMEEN*

Uit de NDFF blijkt de aanwezigheid van de vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd in de omgeving van het plangebied (zie schema 4.1).

4.5.2 *AANWEZIGHEID IN HET PLANGEBIED*

Op basis van het in plangebied aanwezige habitat kan de aanwezigheid van vogelsoorten zoals boomvalk, bosuil en roek die broeden in bossen, boomgroepen en houtsingels op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek van 8 april 2021 zijn huismussen waargenomen in de haag langs de weg Overgeul en een mannetje huismus op het dak van het plangebied. Het dak van het gebouw is geschikt voor de huismus als nestlocatie, vanwege de aanwezigheid van dakpannen op een dakbeschot / dakplaat waartussen de soort zijn nest kan bouwen. Ook voor gierzwaluw en grote gele kwikstaart is nestruimte aanwezig.

De dakpannen welke zich bevinden tegen de oostelijke gevel aan zijn vervuild door faeces van vogels. Dit kan van een steenuil zijn waar meerdere openingen aanwezig zijn waar de soort onder een dakpan danwel het gebouw in kan.

Openingen geschikt voor wat grotere vogelsoorten als torenvalk en kerkuil als nestlocatie of het pand in te kunnen zijn niet waargenomen; de waargenomen ruimtes zijn alleen groot genoeg voor vogels met een maximale grootte van een spreeuw.

Met betrekking tot andere vogelsoorten waarvan het nest alleen tijdens het broedseizoen (april – juli) is beschermd, zijn er broedmogelijkheden voor andere vogelsoorten zoals spreeuw, zwarte roodstaart en witte kwikstaart. De spreeuw is ook zingend op het dak van het gebouw waargenomen en mogelijk broedt de soort hier.

Figuur 4.2 Links: faeces van vogels en nestruimte bij de gele pijl. Rechts, één van de vele gaten waar vogels in of achter kunnen broeden.

4.5.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Door de verbouwing treden negatieve effecten op nesten van gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus en steenuil op. Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van deze soorten worden overtreden. Een vervolgonderzoek naar deze soorten is nodig om na te gaan of deze soorten daadwerkelijk broeden in het plangebied.

4.6 HERPETOFAUNA

4.6.1 ALGEMEEN

Uit de NDFF blijkt de aanwezigheid van Alpenwatersalamander, hazelworm en vroedmeesterpad in de omgeving van het plangebied (zie schema 4.1).

4.6.2 AANWEZIGHEID IN HET PLANGEBIED

De bebouwing biedt geen habitat aan de Alpenwatersalamander, hazelworm en vroedmeesterpad noch andere herpetofauna. Op voorhand kan worden uitgesloten dat de soort in het plangebied een leefgebied heeft.

4.6.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Het is op voorhand uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op het functioneel leefgebied van reptielen en amfibieën. Een overtreding Wnb, een nader onderzoek of een aanvraag ontheffing Wnb is niet aan de orde.

4.7 VISSEN

4.7.1 ALGEMEEN

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn waarnemingen bekend van beekdonderpad en elrits in de Geul.

4.7.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Door het ontbreken van oppervlaktewateren op de ingreeplocatie kan de aanwezigheid van streng beschermde vissoorten op de ingreeplocaties op voorhand worden uitgesloten.

4.7.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vissen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.8 ONGEWERVELDEN

4.8.1 ALGEMEEN

Uit de NDFF blijkt dat alleen in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van bosbeekjuffer en sleedoornpage (zie schema 4.1).

4.8.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit een vakwerkschuur. Het biedt dus geen habitat aan beschermde ongewervelden. De aanwezigheid van bosbeekjuffer, sleedoornpage en andere ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten.

4.8.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Er is geen sprake van een negatief effect op het functioneel leefgebied van beschermde ongewervelden. Een overtreding Wnb, een nader onderzoek of een aanvraag ontheffing Wnb is niet aan de orde.

4.9 PLANTEN

4.9.1 ALGEMEEN

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn waarnemingen bekend van grote leeuwenklauw, muurbloem en schubvaren (zie schema 4.1).

4.9.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Het plangebied is volledig verhard en onbegroeid. Het biedt dus geen habitat aan beschermde planten. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan op voorhand worden uitgesloten.

4.9.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Er is geen sprake van een negatief effect op groeiplaatsen van beschermde planten. Een overtreding Wnb en een nader onderzoek is niet aan de orde.

5 CONCLUSIE EN VERVOLGTRAJECT

5.1 CONCLUSIE

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek uitgevoerd op 8 april 2021 in relatie tot de werkzaamheden kunnen de in paragraaf 1.1 genoemde onderzoeksvragen worden beantwoord (zie schema 5.1):

- Er zijn er potentiële rust- en voortplantingslocaties van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, steenmarter en steenuil.
- De werkzaamheden aan de vakwerkschuur hebben een negatief effect op deze potentiële rust- en voortplantingslocaties en er is een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1, 3.5 en/of 3.10.
- Een aanvullend onderzoek is nodig naar gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en steenuil.
- Afhankelijk van het moment van de werkzaamheden geldt dit ook voor de steenmarter.

Soort	Bescherming Wnb	Overtreding Wnb uitgesloten	Nader onderzoek	Aanvraag ontheffing Wnb
Andere grondgebonden zoogdieren	Artikel 3.10 en 3.5	Ja	Nee	Nee
Steenmarter	Artikel 3.10	bij werkzaamheden 15 augustus t/m 28 februari		
		Ja	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Artikel 3.5	Ja	Nee	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Artikel 3.5	Nee	Ja	Mogelijk
Laatvlieger	Artikel 3.5	Ja	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Artikel 3.5	Nee	Ja	Mogelijk
Boomvalk	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Bosuil	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Gierzwaluw	Artikel 3.1	Nee	Ja	Mogelijk
Grote gele kwikstaart	Artikel 3.1	Nee	Ja	Mogelijk
Huisemus	Artikel 3.1	Nee	Ja	Mogelijk
Kerkuil	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Roek	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Steenuil	Artikel 3.1	Nee	Ja	Mogelijk
Torenvalk	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Herpetofauna	Artikel 3.10 en 3.5	Ja	Nee	Nee
Vissen	Artikel 3.10 en 3.5	Ja	Nee	Nee
Ongewervelden	Artikel 3.10 en 3.5	Ja	Nee	Nee
Planten	Artikel 3.10 en 3.5	Ja	Nee	Nee

Schema 5.1 overzicht voor welke onderzochte soorten een overtreding Wnb nog niet uitgesloten is en waarvoor een nader onderzoek nodig is.

5.2 VERVOLGTRAJECT

5.2.1 NADER ONDERZOEK

De rust- en voortplantingslocaties van vleermuizen, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus en steenuil zijn jaarrond beschermd binnen de Wnb. Om na te kunnen gaan of de werkzaamheden leiden tot een overtreding met artikel 3.5 van de Wnb en de aanvraag ontheffing Wnb nodig is, is een nader onderzoek nodig conform de betreffende kennisdocumenten van BIJ12.

Soort	Rondes per periode		
	15 februari – 15 april	15 april - 15 juli.	15 aug. - 1 okt
Steenmarter	0	i.c.m.	0
Vleermuizen	0	3	2
Gierzwaluw	0	3	0
Grote gele kwikstaart	i.c.m.	0	0
Huismus	2	0	0
Steenuil	3	0	0

Schema 5.1 overzicht voor welke onderzochte soorten een overtreding Wnb nog niet uitgesloten is en waarvoor een nader onderzoek nodig is.

i.c.m.: betekent dat de soort kan worden geïnventariseerd in combinatie met andere soorten.

5.2.2 AANVRAAG ONTHEFFING

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat deze verblijfplaatsen hebben in de vakwerkschuur, dan is de aanvraag van een ontheffing artikel 3.5 nodig. Deze dient te worden verricht bij bevoegd gezag Wnb; de Provincie Limburg. De aanvraag bestaat uit een activiteitenplan en een ingevuld aanvraagformulier. Voor een ontheffing soortenbescherming geldt een beslistermijn van dertien weken. Deze termijn wordt vaak automatisch door de provincie Limburg met zeven weken verlengd en duurt een ontheffingsaanvraag dan 20 weken.

De mogelijkheid bestaat om de ontheffing Wnb aan te vragen na de paarperiode van vleermuizen in de winter van 2021/2022 door de aanvraag zodanig te plannen dat de ontheffing wordt verkregen in juli 2022.

6 LITERATUUR

- BIJ12, 2017. *Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis Pipistrellus Pipistrellus*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12, 2017. *Kennisdocument Gewone Grootoorvleermuis Plecotus auritus*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12, 2017. *Kennisdocument Gierzwaluw Apus apus*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12, 2017. *Kennisdocument Huismus Passer domesticus auritus*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12, 2017. *Kennisdocument Steenuil Athena noctua*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12*. Leiden, Nederland Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.
- Buggenum, van, H.J.M., Geraerds, R.P.G. & Lenders A.J.W. (red.). (2009). *Reptielen en amfibieën van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.
- Huizenga, C. et al., 2010. *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Maastricht, Nederland. Stichting Natuurpublicaties Limburg.
- Hustings, F. et al, 2006. *Avifauna van Limburg*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.
- Kaper, A., Muskens, G., 2006. *Steenmarters in en om het huis*. Roosendaal, Nederland: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.
- Provincie Limburg (2017). *Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg*, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.
- Provincie Limburg (2017). *Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014*. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg .

Websites

- National Databank Flora en Fauna (2010 - 2020). *Natuurgegevens NDFF*. Geraadpleegd 7 april 2021 , van <https://ndff-ecogrid.nl>.
- Provincie Limburg. *Kaarten en cijfers. Atlas Limburg. kaart Mechelen*. Geraadpleegd 9 april 2021 van <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>

7 BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING

7.1 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK

7.1.1 ALGEMEEN

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, in de Wet Natuurbescherming opgenomen zoals is omschreven in de paragrafen 6.1.2 t/m 6.1.5.

7.1.2 VOGELRICHTLIJN

Soorten van de Vogelrichtlijn: Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

7.1.3 HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

7.1.4 *NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN*

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

7.1.5 *WETTELIJKE BELANGEN*

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

7.2 **ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING**

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie schema 7.1);
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats

verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen.

- Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie schema 7.2).
- Artikelen 4.3 en 4.4 lid 2: Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten er aan in de weg staan. In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo’n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie vaste nesten
Boerenwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiswaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Schema 7.1 Jaarrond beschermde vogelnesten Wnb Beleidsregels
Passieve Soortenbescherming.

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar
Bunzing	Gehele jaar
Bruine kikker	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar
Eekhoorn	Maart- april en juli tot en met november
Egel	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar
Haas	Gehele jaar
Hazelworm	Juli, augustus en september
Hermelijn	Gehele jaar
Huisspitsmuis	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar
Konijn	Gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
Meerkikker	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Ree	Gehele jaar
Rosse woelmuis	Gehele jaar
Steenmarter	15 augustus tot en met februari
Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Veldmuis	Gehele jaar
Vos	Gehele jaar
Wezel	Gehele jaar
Woelrat	Gehele jaar

Schema 7.2 Vrijgestelde soorten provincie Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud volgens de Omgevingsverordening Limburg 2014.